

Podoba školy, začiatok 20. storočia

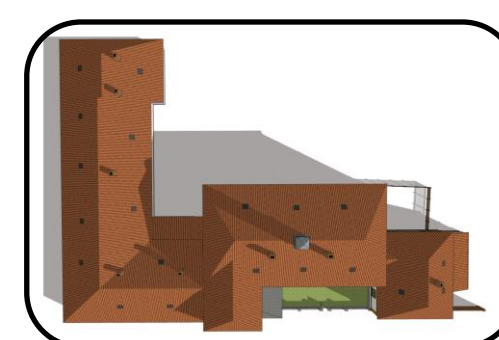
Centrum Pitvaroša, napravo budova školy, polovica 20. storočia

Budova školy v súčasnosti

Pohľad na školu, počítačový model

Pohľad na školu z výšky, počítačový model

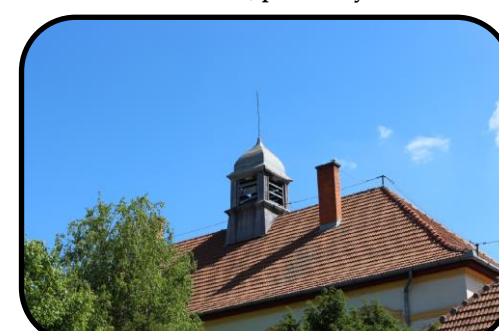
Zadná časť budovy, polovica 20. storočia

Miesto fotografovania tried

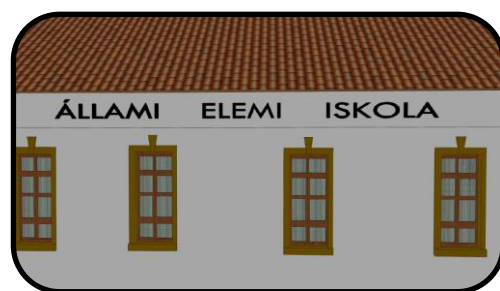
Zadná časť budovy

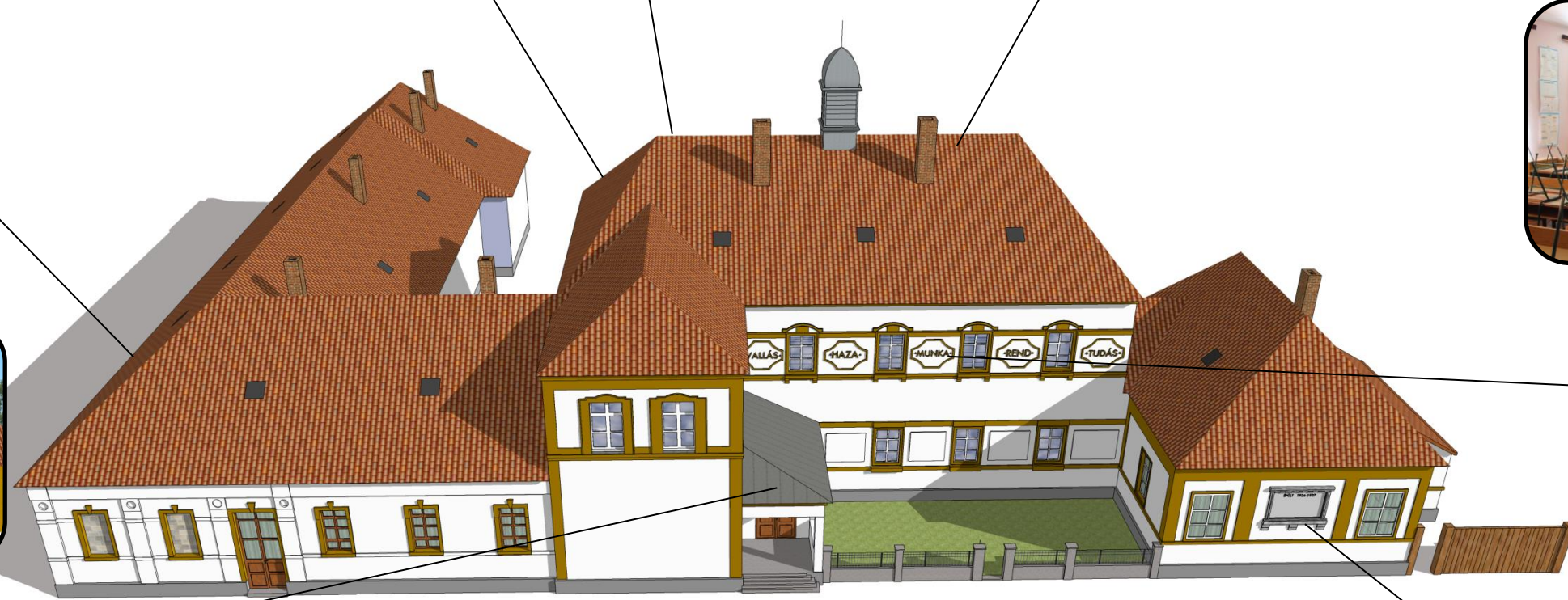
Pohľad na zvonicu

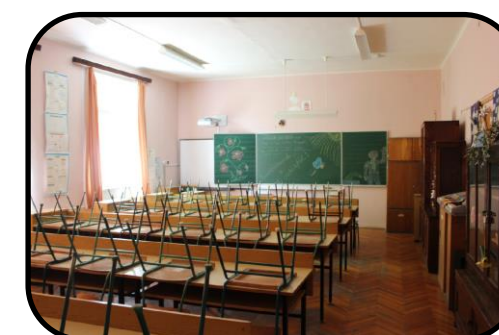
Školská trieda v polovici 20. storočia

Detail priečelia, počítačový model

Čelný pohľad, počítačový model

Školská trieda v súčasnosti

Vchod do školy, počítačový model

Detail priečelia

Detail pamätnej tabule

ŠTÁTNA ŠKOLA NA PITVAROŠI V MINULOSTI A DNES

Michal Kožuch, 2017

Budovy cirkevných škôl boli na Pitvaroši staré, postavené z nábijanej hliny. Podmienky, v akých sa vyučovalo v preplnených triedach, neboli vyhovujúce. 10. augusta 1910 Pitvaroš navštívil škôldozorca cirkevných škôl. Žiadal postaviť novú školu, pretože pitvarošská škola je vo veľmi zlom stave a nebezpečná pre školákov. Inak dá cirkevnú školu zavrieť a štát postaví novú, ale len na výučbu štátneho jazyka. Cirkev nemala peniaze, aby postavila viactriedne školy. Evanjelický farár Ján Šagúľ, v snahe zlepšiť úroveň učenia, presadzoval, aby cirkevné školy prevzal štát. Tvrdil, že pri násilnom udržiavaní cirkevných škôl sa cirkev finančne zruší. V novej, viactriednej štátnej škole by sa deti učili v lepších podmienkach, ale pochopiteľne iba v maďarskom jazyku - a to Pitvarošania nechceli. Ľudu sľubovali, že aj v štátnych školách budú slovensky vyučovať. Vzhľadom na nepriaznivé materiálne postavenie obce Pitvarošania nakoniec súhlasili, aby v obci postavil štát novú školu. Školu otvorili v roku 1911. Mala štyri učebne a jeden učiteľský byt. 25. júna v roku 1927 bolo slávnostné otvorenie nadstavby štátnej školy. K prvým štyrom učebniam boli pristavané ďalšie štyri triedy a jeden učiteľský byt s výdavkami 200 000 Pengö. O 13. hodine bol slávnostný obed a večer o 20. hodine školská mládež predviedla v Družstevnom dome divadelné predstavenie, z ktorého čistý zisk sa dal na zakúpenie školského harmónia. V rámci školy pôsobil aj spevokol. I dnes táto budova patrí medzi najkrajšie a najväčšie stavby obce. Na čelnej stene medzi oknami sú nápisy v maďarčine: VALLÁS (Viera), MUNKA (Práca), HAZA (Domov), REND (Poriadok), TUDÁS (Vedomosť). V strede strechy sa nachádza malá drevená vežička s osemhrannou kupulou, v ktorej bol zvon. Na Pitvaroši bolo len niekoľko rodín rímsko-katolíkov. Katolícka cirkev používala zvon na škole. V krajnej triede, na prizemí, mala umiestnený malý oltár. Škola dodnes slúži svojmu účelu a jej bránami prešlo množstvo detí. (Zdroj: Pitvaroš a Pitvarošania, 2007)

